

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI SUPERJURI**

**MAGISTRAT DR.
PAUL COPPINI**

Seduta tad-19 ta' Gunju, 2008

Citazzjoni Numru. 81/1989/1

Giuseppa mart Angelo Camilleri,
U b'nota tal-31 ta' Awissu 1990
Raymond Camilleri assuma l-atti tal-kawża
Bħala mandatarju tal-attriċi Giuseppa Camilleri;
U b'degriet tat-3 ta' Marzu 2005 il-ġudizzju
Għe trasfuż f'isem Michael,
Evangelista sive Vanny mart Alfred Hili,
F'isimha u f'isem ħuha u David, Joseph,
Loreta mart Salvu Camilleri; Peter Paul;
Carmen sive Carrie mart John Vella;
Maria Assunta sive Sunta mart Vigo Azzopardi;
Reverendu Dun Dumink f'ismu u bħala mandatarju ta'
Suor Angela fis-seklu Margaret;
Raymond; Anton; f'ismu u bħala mandatarju
Ta' ħuh Eugene; u Anna Maria mart
Teddi Busuttil aħwa Camilleri.

VS

maria mart Francis Debrincat;

Angela mart Paul Cefai.

Il-Qorti,

Rat iċ-ċitazzjoni li permezz tagħha l-attriċi, wara li ppremettiet:

Illi Michael Muscat miet fil-wieġed u tletin (31) ta' Awissu elf disa' mija tmienja u sebgħin (1978), mentri Loreta Muscat mietet fit-tnejn (2) ta' Ottubru elf disa' mija disgħa u sittin (1969); u dawn irregolaw is-suċċessjoni tagħhom bis-saħħa ta' testament fl-atti tan-Nutar Giuseppi Cauchi tal-erbgha u għoxrin (24) ta' Awissu elf disa' mija ħamsa u sittin (1965) in atti Nutar Giuseppi Cauchi;

Illi Michael Muscat u Loreta Muscat imsemmija jiġu l-ġenituri tat-tlett kontendenti , u ħallew jissopravvivuhom lill-istess tlett kontendenti, illi nnominawhom eredi tagħhom fi kwoti ugwali bejniethom;

Illi għad fadal xi beni provenjenti lit-tlett kontendenti mill-wirt u suċċessjoni tal-ġenituri tagħhom illi għadhom ma ġewx diviżi bejn il-kontendenti fost liema raba hemm ir-raba msejjaħ "Ta' San Blas", ir-raba msejjah "Tar-Ramla", dak "tal-Konfetterija" ossia "Taž-Żarmuġ", biċċa oħra "Tax-Xemmiex", oħra "ta' Bingemma" jew "ta' Triq ta' Wistin", u dak "ta' Taħt il-Fawwara" illi lkoll qiegħed fil-limiti tan-Nadur, Gozo.

Talbet lill-konvenuti jgħidu għaliex m'għandiex din il-Qorti:

1. Tillikwida l-assi tas-suċċessjoni ta' Michael Muscat illi għadhom in komun bewjn it-tlett kontendenti billi tiddikjara li jikkonsistu f'dawk il-beni illi jirriżultaw waqt it-trattazzjoni tal-kawża;

2. tillikwida l-assi tas-suċċessjoni ta' Loreta Muscat illi għadhom in komun bejn it-tlett kontendenti billi tiddikjara li jikkonsistu f'dawk il-beni illi jirriżultaw waqt it-trattazzjoni tal-kawża;

3. tiddividi l-istess assi ta' Michael u Loreta Muscat fi tlett porzjonijiet ugwali illi jiġu assenjati

bix-xorti waħda illi attriċi Giuseppa Camilleri, oħra lil Angela Cefai, u oħra lil Maria Debrincat;

4. tinnomina Nutar pubbliku u tiffissa l-jum, ħin u lok illi fihom għandu jiġi pubblikat l-att pubbliku ta' diviżjoni opportuna, u taħtar kuratur biex jidher għall-eventwali kiontumaċi fuq dan l-atti.

Bl-ispejjeż inkluż dawk tal-ittra interpellatorja tal-5 ta' Ġunju 1989 kontra l-konvenuti.

Bl-ingunzjoni għas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti ta' l-attriċi, konfirmata bil-gurament tagħha.

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenuti li eċċepew illi:

1. Il-preskrizzjoni trentennali u dana peress illi r-raba oġġett tal-kawża kien inqasam bix-xorti, pero' qabel il-mewt tal-ġenituri, Michael u Loreta konjuġi Muscat, u mingħajr ma kien sar xi kuntratt pubbliku;

2. illi fil-mertu u mingħajr preġudizzju għall-premess, l-istess ċitazzjoni hija irrita, monka u nulla u dana peress illi diġa' kien hemm diviżjoni parzjali tal-assi ereditarji tal-mejtin, Michael u Loreta konjuġi Muscat u għalhekk it-talbiet fiċ-ċitazzjoni ma kellhomx ikunu fis-sens li jiġu likwidati l-assi ereditarji tal-mejtin konjuġi Muscat, imma li l-porzjonijiet art jew raba li għadhom ma inqas mux, jiġu diviżi bejn il-kontendenti;

3. illi fil-mertu wkoll u mingħajr preġudizzju għall-ewwel u t-tieni eċċezzjoni, huma jaqblu li ssir l-istess diviżjoni, purché l-ewwel jiġu verifikati sewwa l-kwoti u l-konsistenza tal-assi;

4. salvi eċċezzjonijiet oħra fid-dritt u fil-fatt.

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti ta' l-istess konvenuti maħlufa minn Angela Cefai.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-digriet tagħha tas-19 ta' Ottubru 1989 fejn gie nominat l-avukat dottor Grazio Mercieca bħala perit legali u l-A.I.C. Emanuel Vella bħala perit tekniku.

Rat id-digriet tagħha tal-15 ta' Settembru 1993 fejn l-A.I.C. Emanuel Vella gie sostitwit bl-A.I.C. Carmelo Borg fl-istess inkarigu.

Rat ir-rapport ta' l-esperti minnha nominati pprezentat fit-12 ta' April 1994 u maħluf mill-perit legali fit-3 ta' April 1995 u mill-perit tekniku fit-13 ta' Gunju 2007.

Rat ir-rapport addizzjonali tal-perit tekniku pprezentat fit-13 ta' Gunju 2007 u minnu maħluf fl-istess ġurnata.

Rat in-noti ta' l-Osservazzjonijiet rispettivi tal-kontendenti.

Rat il-verbal tagħha tas-7 ta' Mejju 2008 fejn ħalliet il-kawża għal-lum għas-sentenza.

Rat l-atti l-oħra kollha tal-kawża, inklużi d-dokumenti esebiti u l-verbali tax-xhieda mismugħa.

Ikkunsidrat:

Illi permezz ta' din il-kawża l-attrici (llum mejta) talbet il-likwidazzjoni u diviżjoni ta' l-assi ereditarji tal-ġenituri tagħha li kienu għadhom ipposseduti in komun bejn il-kontendenti.

Il-konvenuti eċċepew preliminarjament in-nullita' taċ-ċitazzjoni, peress li diġa kien hemm diviżjoni parzjali u għalhekk it-talbiet ma kellhomx ikunu għal-likwidazzjoni u qsim ta' l-istess assi ereditarji, imma li l-porzjonijiet mhux maqsuma jiġu diviżi. Intqal f'dan ir-rigward illi: "... *n-nullita' ta' l-atti ġudizzjali hija sanzjoni estrema li l-liġi trid li tiġi imposta biss meta n-nuqqas - formali jew sostanzjali - fl-att ma jistax assolutament jiġi tollerat mingħajr ħsara għal xi prinċipju ta' ġustizzja proċedurali.*" ¹ Kif sewwa qal il-

¹ Appell : Guido J.Vella A.CE vs Dr. Emanuel Cefai L.I.D.: 4.11.1991 vol. LXXV. II. 474

perit legali fir-rapport tiegħu: "...din l-eċċezzjoni ma tregix minhabba li (i) l-attur esprima ruħu b'mod ċarissimu x'qiegħed jitlob u l-liġi, kif interpretata mill-ġurisprudenza kostanti, ma titlob ebda forma partikolari ta' kliem biex tiġi mpustata t-talba u (ii) fi kwalunkwe każ, fil-fatt l-attur kien korrett u loġiku fil-formulazzjoni tat-talba tiegħu in eżami."

² Tant hu hekk illi jingħad mill-ewwel fiċ-ċitazzjoni li qed tintalab biss id-diviżjoni ta' l-assi tal-konjuġi Muscat "li għadhom in komun bejn it-tliet kontendenti." Din l-eċċezzjoni qed tiġi għalhekk miċħuda.

Eċċezzjoni oħra tirrigwarda l-preskrizzjoni trentennali. Imma kif qal a propożitu l-perit legali, din "għandha valur iktar akkademiku milli Prattiku, peress li effettivament kull parti in kawża okkupat xi art u l-periti ġudizzjarji huma tal-fehma li jkun għaqli li jiġi preservat l-istatus quo billi kull parti jiġu assenjati lilha artijiet li jinkludu l-art minnha okkupata." ³ Barra minn hekk l-istess konvenuti jidher li rinunzjaw għal din l-eċċezzjoni, billi fil-mertu qablu li ssir din id-diviżjoni, u fil-mori tal-kawża qatt ma ressqu ebda prova f'dan ir-rigward. Din l-eċċezzjoni ukoll qed tiġi għalhekk miċħuda.

Fil-mertu imbagħad irriżulta illi permezz tat-testament *unica carta* li kien sar mill-ġenituri tal-kontendenti fl-24 ta' Awissu 1965,⁴ it-testatur kien ħalla b'titolu ta' legat lil bintu l-konvenuta Angela mart Pawlu Cefai il-lok residenzjali tagħhom, bl-obbligu fiha legatarja illi fl-okkażjoni tal-qasma tal-wirt tat-testaturi tressaq għal qasma għal darba biss is-somma ta' elf lira sterlina bħala valur tal-oġġett hekk lilha legat. Jidher illi dawn il-flus għadhom ma tqassmux bejn il-werrieta. Imbagħad it-testatur istitwixxa lit-tliet uliedu, kontendenti f'din il-kawża, bħala eredi universali tiegħu, u t-testatriċi istitwiet bħala werrieta tagħha lill-istess kontendenti, flimkien mat-tfal ta' binha ieħor premorient li kellha minn żwieġ preċedenti. Imma rriżulta li l-assi li għadhom in diviżjoni huma kollha provenjenti mill-wirt ta' Michael Muscat, u għalhekk dawn iridu jinqasmu biss bejn it-tliet kontendenti f'din il-kawża.

² ara rapport peritali a fol. 68 para. 1

³ ibid para.2

⁴ Atti Nutar Dottor Giuseppe Cauch : Dok. C a fol. 8 9 tal-process .

L-assi tal-mejjet Michael Muscat, li għadhom in diviżjoni ġew stabiliti mill-esperti nominati mill-Qorti,⁵ li kienu jikkonsistu fir-raba' segwenti li kollha tinsab fil-limiti tan-Nadur:

1. porzjon raba' fil-kuntrada "tal-Konfettier", magħruf ukoll bħala "taż-Żarmuġ" tal-kejl komplessiv ta' 2381.7 metri kwadri, indikata fuq il-pjanta esebita bħala "Dok. CB 1" a fol. 73 tal-proċess; tal-valur komplessiv ta' Lm1260;

2. porzjon raba' fil-kuntrada "tax-Xemmiex" tal-kejl ta' xi 375 metri kwadri, ndikata fuq il-pjanta esebita bħala Dok. CB 10 a fol. 82 tal-proċess; tal-valur ta' Lm200;

3. porzjon raba' fil-kuntrada "ta' San Blas" tal-kejl komplessiv ta' 1028.87 metri kwadri ndikata fuq il-pjanta Dok. F a fol. 227 tal-proċess; ma ngħatax valur ta' din ir-raba u jidher biss li preżentement qed tinħadem mill-kondividenti;

4. porzjon raba' magħrufa "ta' Soppu" sive "ta' taħt il-Fawwara" tal-kejl ta' xi 219.4 metri kwadri, indikata fuq il-pjanta Dok. CB 4 a fol. 76 tal-proċess; tal-valur ta' Lm117;

5. porzjon raba' magħrufa "ta' Bingemma" sive "tat-Telgħa ta' Wistin" tal-kejl ta' xi 178.5 metri kwadri, indikata fuq il-pjanta Dok. CB 7 a fol. 79 tal-proċess; tal-valur ta' LM95;

6. porzjon raba' magħrufa "tar-Ramla" tal-kejl ta' xi 414.5 metri kwadri, indikata fuq il-pjanta Dok. CB 13 a fol. 85 tal-proċess.

7. Somma ta' elf lira maltija, (Lm1000) li l-legatarja Angela Cefai kellha tressaq għall-qasma in konsiderazzjoni tal-valur ta' l-istess legat; il-Qorti taqbel

⁵ ara rapport tal-perit Carmelo Borg a fol. 225 - 226 tal-process .

ma' dak li qalet il-konvenuta Maria Debrincat fin-Nota ta' kritika għar-rapport peritali ta' Dottor Mercieca, fis-sens illi, minkejja li fit-testment tal-konjuġi Muscat tissemma s-somma ta' "*elf lira sterlina*", irid jittieħed in konsderazzjoni illi meta ġie redatt dak it-testment fis-sena 1965, il-valuta legali f'pajjiżna kienet għadha l-lira sterlina, u għahekk t-testaturi ma setgħax kellhom f'moħħhom xi munita barranija.

Il-perit tekniku fir-rapport tiegħu tat-3 ta' Mejju 2007⁶ qassam dawn il-beni mmobbli bejn il-kondividenti, skond kif dawn kienu jinsabu pposeduti mill-istess kondividenti rispettivament, u jidher illi kellu l-kunsens ta' l-istess kondividenti kollha sabiex jagħmel dan.

Għalhekk l-assenjazzjoni trid issir bil-mod segwenti:

1. lill-ulied il-mejta Giuseppa Camilleri bejniethom imisshom:

(a) parti mir-raba "tal-Konfettier" jew "taż-Żarmuġ" tal-kejl ta' xi 793.9 metri kwadri, u ċioe' dik immarkata bin-numru wieħed (1) fuq il-pjanta Dok. CB 1, tal-valur ta' Lm420;

(b) ir-raba "tax-Xemmiex" tal-valur ta' Lm200;

(c) parti mir-raba "ta' San Blas" immarkata bl-ittra C fuq il-pjanta Dok. F;

tal-valur totali ta' Lm620

2. Lil Angela Cefai imissha:

(a) parti mir-raba "tal-Konfettier" jew "taż-Żarmuġ" ta-kejl ta' xi 793.9 metri kwadri, u ċioe' dik immarkata bin-numru 3 fuq il-pjanta Dok. CB 1, tal-valur ta' Lm420;

⁶ ara rapport a fol. 225 – 226 .

(b) ir-raba "ta' Soppu" tal-kejl ta' xi 219.4 metri kwadri, tal-valur ta' Lm117;

(c) ir-raba "ta' Bingemma" sive "tat-Telgħa ta' Wistin" tal-kejl ta' xi 178.5 metri kwadri, tal-valur ta' Lm95; u

(d) parti mir-raba "ta' San Blas" tal-kejl ta' xi 225 metri kwadri, u ċioe' dik indikata bl-ittra B fuq il-pjanta "Dok. F";

tal-valur totali ta' : Lm632

3. Lil Maria Debrincat imissha:

(a) parti mir-raba "tal-Konfettier" jew "taż-Żarmuġ" tal-kejl ta' 793.9 metri kwadri, u ċioe' dik immarkata bin-numru 2 fuq il-pjanta Dok. CB 1, tal-valur ta' Lm420;

(b) ir-raba "tar-Ramla" tal-kejl ta' xi 414.5 metri kwadri, tal-valur ta' Lm220; u

(c) parti ir-raba "ta' San Blas" tal-kejl ta' xi 232.37 metri kwadri, u ċioe' dik immarkata bl-ittra A fuq il-pjanta Dok. F;

- tal-valur totali ta' Lm640

Peress illi hemm differenza żgħira fil-valur tal-beni li ser jiġi assenjat lill-kondividenti, trid issir ekwiparazzjoni, billi Maria Debrincat tgħaddi: Lm9.33 lill-aħwa Camilleri, u Angela Cefai tgħaddi Lm2 lill-istess aħwa Camilleri.

Angela Cefai, in konsiderazzjoni tal-valur tal-legat lilha mħolli mill-ġenituri tagħha, trid tgħaddi wkoll Lm333.33 lill-aħwa Camilleri bejniethom, u somma ekwivalenti lill-oħtha Maria Debrincat.

Għal dwan il-motivi tiddeċidi l-kawża billi:

1. tilqa' l-ewwel talba u tiddikjara illi l-beni formanti s-suċċessjoni ta' Michael Muscat li għadhom in komun bejn it-tliet kontendenti huma:

(a) porzjon raba fil-kuntrada "tal-Konfettier", magħruf ukoll bħala "taż-Żarmuġ" tal-kejl komplessiv ta' 2381.7 metri kwadri, indikata fuq il-pjanta esebita bħala "Dok. CB 1" a fol. 73 tal-proċess; tal-valur komplessiv ta' Lm1260;

(b) porzjon raba fil-kuntrada "tax-Xemmiex" tal-kejl ta' xi 375 metri kwadri, ndikata fuq il-pjanta esebita bħala Dok. CB 10 a fol. 82 tal-proċess; tal-valur ta' Lm200;

(c) porzjon raba fil-kuntrada "ta' San Blas" tal-kejl komplessiv ta' 1028.87 metri kwadri ndikata fuq il-pjanta Dok. F a fol. 227 tal-proċess; ma ngħatax valur ta' din ir-raba u jidher biss li preżentement qed tinħadem mill-kondividenti;

(d) porzjon raba magħrufa "ta' Sopus" sive "ta' taħt il-Fawwara" tal-kejl ta' xi 219.4 metri kwadri, indikata fuq il-pjanta Dok. CB 4 a fol. 76 tal-proċess; tal-valur ta' Lm117;

(e) porzjon raba magħrufa "ta' Bingemma" sive "tat-Telgħa ta' Wistin" tal-kejl ta' xi 178.5 metri kwadri, indikata fuq il-pjanta Dok. CB 7 a fol. 79 tal-proċess; tal-valur ta' LM95;

(f) porzjon raba magħrufa "tar-Ramla" tal-kejl ta' xi 414.5 metri kwadri, indikata fuq il-pjanta Dok. CB 13 a fol. 85 tal-proċess;

(g) Somma ta' elf lira maltija, (Lm1000) li l-legatarja Angela Cefai kellha tressaq għall-qasma in konsiderazzjoni tal-valur ta' l-istess legat;

2. tilqa' t-tieni talba, imma tiddikjara li m'hemm l-ebda assi fis-suċċessjoni ta' Loreta Muscat;

3. tilqa' t-tielet talba u tiddividi l-assi tal-mejjet Michael Muscat li għadhom in komun bejn il-kontendenti bil-mod segwenti:

(1) lill-ulied il-mejta Giuseppa Camilleri bejniethom imisshom:

(a) parti mir-raba "tal-Konfettier" jew "taż-Żarmuġ" tal-kejl ta' xi 793.9 metri kwadri, u cioe' dik immarkata bin-numru wieħed (1) fuq il-pjanta Dok. CB 1, tal-valur ta' Lm420;

(b) ir-raba "tax-Xemmiex" tal-valur ta' Lm200;

(c) parti mir-raba "ta' San Blas" immarkata bl-ittra C fuq il-pjanta Dok. F; tal-valur totali ta' Lm620;

(2) Lil Angela Cefai imissha:

(a) parti mir-raba "tal-Konfettier" jew "taż-Żarmuġ" ta-kejl ta' xi 793.9 metri kwadri, u cioe' dik immarkata bin-numru 3 fuq il-pjanta Dok. CB 1, tal-valur ta' Lm420;

(b) ir-raba "ta' Soppu" tal-kejl ta' xi 219.4 metri kwadri, tal-valur ta' Lm117;

(c) ir-raba "ta' Bingemma" sive "tat-Telgħa ta' Wistin" tal-kejl ta' xi 178.5 metri kwadri, tal-valur ta' Lm95; u

(d) parti mir-raba "ta' San Blas" tal-kejl ta' xi 225 metri kwadri, u cioe' dik indikata bl-ittra B fuq il-pjanta "Dok. F"; tal-valur totali ta' : Lm632;

(3) Lil Maria Debrincat imissha:

(a) parti mir-raba "tal-Konfettier" jew "taż-Żarmuġ" tal-kejl ta' 793.9 metri kwadri, u

Kopja Informali ta' Sentenza

ćioe' dik immarkata bin-numru 2 fuq il-pjanta Dok. CB 1, tal-valur ta' Lm420;

(b) ir-raba "tar-Ramla" tal-kejl ta' xi 414.5 metri kwadri, tal-valur ta' Lm220; u

(c) parti ir-raba "ta' San Blas" tal-kejl ta' xi 232.37 metri kwadri, u ćioe' dik immarkata bl-ittra A fuq il-pjanta Dok. F;

tal-valur totali ta' Lm640

Peress illi hemm differenza żgħira fil-valur tal-beni li ġew assenjati lill-kondividenti, trid issir ekwiparazzjoni, billi Maria Debrincat tgħaddi : Lm9.33 lill-aħwa Camilleri, u Angela Cefai tgħaddi Lm2 lill-istess aħwa Camilleri.

Angela Cefai, in konsiderazzjoni tal-valur tal-legat lilha mħolli mill-ġenituri tagħha, trid tgħaddi wkoll Lm333.33 lill-aħwa Camilleri bejniethom, u somma ekwivalenti lill-oħtha Maria Debrincat.

4. Għall-fini tal-pubblikazzjoni tal-kuntratt ta' diviżjoni opportun, tinnomina lin-Nutar Dottor Paul George Pisani, li għandu jippubblika l-istess att nhar is-Sibt 19 ta' Lulju 2008 fl-uffiċċju tiegħu fil-ħdax ta' filgħodu (11.00 a.m.) u bħala kuratur tal-kontumaċi taħtar lil-avukat Dottor Joseph Grech.

L-ispejjeż, billi din hija kawża għad-diviżjoni ta' assi ereditarji, għandhom jiġu ssoportati ugwalment bejn il-kontendenti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----